

Iz Mariborske okolice. (G. Seidl in učitelj g. Kocmut — zimina). Nekdaj se je čitalo v „Sl. Gosp.“, kakor se mi zdi v št. 6. jan. 1876 o g. J. Kocmutu nadučitelju pri Kapeli in o Seidlu. Kamčani so bili radovedni zvedeti pod kakšnimi pogodbami ste Vi g. K. šolo oskrbovali in zakaj niste svojega plačila dobili? Vsak dober delavec je vreden svojega plačila. Večkteri je radoveden, kako ta zmotnjava stoji? Pred 14. dnevi, tako se pripoveduje, je zopet kamški srenjski urad dobil celo krošujo pisem zadevajočih Vašo reč; tedaj Vas radovedneži prosijo za odgovor, ker se ne vé, v katerem grmu zajc čepi ali v Kamškem, ali Kapelskem?

V Mariborski okolici je žito večjidel slabo, le na solčnih krajih in sicer po hribih, kjer je solnce ledeno in sneženo odejo pregrelo, še je žito precej lepo videti. Na nekterih krajih so že začeli podoravati. Nepričakovana nezgoda je prišla tudi érez vinograde. Oke na trsovju so v nižjih vinogradih érne in odpadajo. Nek viničar v Kamci je rekel dopisovalcu: „Vi gospod, letos pa morate zajca v vinorejsko šolo poslati, naj ga naučijo trs obrezovati, ker še nič ne vé po moji volji rezati.“ Veliko trsovja so zajci poškodovali, posebno v Kamci. Najbolj jim je dišal rizling in muškat. Pri debelejših trsih je samo oke posunil. Tudi drevju niso prizanesli zajci. Nekemu posestniku je zajc oglodal 38 dreves 15—20 let starih, ki se bodo posušila. Opomnimo tedaj posestnike naj ovijajo jeseni tudi drevesa do 20 let, dokler še imajo gladko skorjo.

Od sv. Petra pod sv. gorami. Pobratim naše liberalne svote Ferdinand Kunej bo šel te dneve v spremstvu obče zuanega sleparja pod imenom — „Mišak“ — ljudstvu in sodnijam takraj in onkraj Sotle slovitega, — pred Celjske porotnike zavolj posilstva v nečistost.

Nesrečna osoda Ferdinanda preganja. — Še le preteklo leto je bil v sodnijski preiskavi, ker je bil na sumu, da je lastno cigelnico zažgati dal, kojo je pri banki Sloveniji po takratnem agentu J. Stadlerju dal za 400 fl. zavarovati, med tem ko je bila po zvedencih eenjena najviše 150 fl.

Iz Šoštanja. (Pogovor v Šoštanju). Juri: Dober dan gospod Marko, kaj je kaj novega v Šoštanju? Marka: Ej kaj novega; véčrajšni večer se je pri našem trškem peku božja martra izgrala. Kaj takega še nisem slišal, Bogu posvečene reči bi se ne imele izigravati.

Juri: To se meni éudno dozdeva. Ali bi ne bilo dobro to reč očitno razglasiti?

Marka: Se vé da: Ali take reči v časnike pisariti, se meni ne zdi prav, vendar zdaj nimamo v Šoštanju Kristusa več. Vsi pričujoči ta pogovor, se vé da v krčmi s začudenjem poslušajo; med tem se pa nek mesar, ki je svojo lepo pohištvo ne vem kako zapravil, in zdaj za mesarskega hlapca in srenjskega pisarja v Šoštanju služi, pomuza in pravi: vsaj ga še nikdar imeli nismo!

Kar pa ni res, sicer bi ne bil Kristus v Šoštanju — izigran.

Iz Slov. Gradca. (Ogenj). Pretečeni teden je pogorela hiša s vsem gospodarskim poslopjem vred Jezniku, kmetu v Golavibuki v Šmartinski fari pri Slovenjgradu; 16 goved in 30 ovac je v ognju konec storilo. Ljudje so še komaj zbežali na pol goli, ker požar je bil po noči, ko so bili v prvem spanju. Slutijo, da je bilo iz hudo-bije požgano, kar se že iz tega da soditi, da je nekdo dekle 2krat iz spanja klical rekoč: Vstani, gori. Ko pa je vstala ni bilo nikogar več blizo. Zavarovan je bil posestnik.

Iz Koroškega. († dr. Paulič, — nemškutarija, — lutrovstvo). Soustanovitelj Slov. Matice in čitalnice Mariborske g. dr. Paulič je kot odvetnik v Velikovcu 5. marca t. l. umrl. Rajni je bil svoje dni v Mariboru in je z g. Jan. Majcigerjem, profesorjem na tamošnji gimnaziji in z g. Choholovšekom prvi sprožil misel o ustanovitvi Matice slovenske. V čitalnici se je potem sestavil prvi poziv, ki se je podpisan od 40 narodnjakov poslal g. Tomanu v Ljubljano. Tako poizvemo iz zanesljivega vira. Pri nas je bil rajni dr. Paulič dobitnik Velikovcu, podpornik šoli in oče ubogim. Rojen pri Kranju na Kranjskem se je vselej odlikoval kot požrtvovalen, značajan Slovenec. Obranimo ga v blagem in hvaležnem spominu! — Borovlje je vseskozi slovensk okraj, toda okrajni zdravniki so trdi Nemci; naša slovenska učilnica za slovenska dekleta ima učiteljico trdo Nemkinjo; v okrajni davkariji in sodnji sedijo sami Nemci — o blažena nemškutarija, kako močno cveteš pri nas, kedaj bodeš ocvetela? — V Gmündu je pustne dni tudi par „fašenkov“ po sedaj pri Nemcih priljubljeni šegi v šemah in v maškeradni obleki razsajalo. Najnesramnije pa se je obnašal nek predrzen lutrovec, ki se je preoblekel v meniha jezuita in take burke uganjal, da se je vsak Katoličan moral pohujšati in razsrditi. Lutrovci se čedalje bolj drzno obnašajo in ni čuda, ako se vrli Tirolci po vsej sili branijo zoper take prusko-lutrovske predrzneže!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nemško-liberalni ustavoverci so bili neizrečeno veseli, ko so dobili od svitlega cesarja podpisano novo volilno postavo za dunajski državni zbor. Upali so, da bodo tako samostalne pravice posameznih cesarskih dežel za vselej zatrli in deželne zборе potisnoli med velike okrajne zastope, ki bi imeli sicer pravico razpravljati o pokončevanju hroščev, o številu srenjskih bikov itd. toda pokorno molčati o državnih zadevah. Ali tukaj so se ustavaki hudo prevarili. Celi česki narod — blizo 5 milijonov broječi — voli poslance, kateri pa ne smejo v deželni zbor, dokler se staroslavni, kraljevski deželi Česki ne priznajo vse stare pravice. Takisto varujejo hrabri

Nemci na Tirolskem starodavne pravice svojo Tirolske dežele. L. 1866. je deželni zbor Tirolski sklenol postavo, vsled katere se na Tirolski zemlji nesme stalno osnovati nobena lutrovska cerkvena srenja ali fara, če ni poprej od njega dobila posebnega dovoljenja. Svitli cesar so postavo podpisali. Toda liberalci in ustavoverci minister Stremajer je brez vsakega dovoljenja od strani Tirolskega deželnega zbora dovolil, da so iz Pruskega prišedši lutrovci se naselili v Innsbrucku in Meranu na Tirolskem. To je Tirolce razkačilo. Zato so pa Tirolski poslanci 9. marca zapustili deželni zbor, da je v dvorani cesarski namestnik grof Taaffe ostal sam s peščico liberalnih poslancev. Pred odhodom pa so slovesno povedali uzroke. Rekli so: dunajski ministri ne spoštujejo naših postav, žalijo pravice naše dežele; nasledke smo dobro premislili; Dunajski ministri bodo tako delali, dokler bodo smeli — vendar mi zaupamo na svitlega cesarja. Z živijoklici na cesarja so zapustili zbornico. Dunajski ministri in z njimi vsi nemški in judovski liberalci se strašno jezijo, pa si ne upajo ničesar storiti. Kajti če razpustijo sedaj Tirolski zbor in razpišejo nove volitve, bodo gotovo izvoljeni poprejšni poslanci. Vsa Tirolska brani pravice svoje dežele. — V drugih deželnih zborih se zboruje menj vibarno. V Gradu so nemški liberalci že tako krotki postali, da so v odbore volili tudi konservativce in tudi Slovence. Še celo dr. Radaja so hoteli brez vsake razprave potrditi za poslanca. Toda par trenutkov poprej je znani naš nasprotnik Seidl stopil pred deželnega glavarja in mu izročil od Wretzla in drugih nemčurjev podpisan ugovor zoper volitev. Zato se dr. Radaj ni mogel kakor v Radgoni izvoljeni konservativni knez Alfred Liechtenstein odobriti za poslanca. Da se ugovor pregleda, se je izvolilo 7 mož: Wannisch, Hackelberg, Karlon, vitez Konrad, dr. Dominkuš in Seidl, ki je dobil najmanj glasov. Ta odbor je kmalu spoznal, da je ugovor piskav in je nasvetoval odobrenje dr. Radajeve volitve. Sicer bomo o tej reči prihodnjč obširneše govorili, le to povemo dnes, da je bilo podpisanih 11 nemčurjev in da so dr. Radaja lažnjivo očitali reči, zavolj katerih bodo morali pred sodnijo, ker so vrlemu moževi čast — jemali. V deželnem zboru štajerskem je najimenuitniše to, da nam jegova liberalna večina, govoreča po deželnem odboru, hoče po izreku poslanca Syza blizo 800.000 gld. več naložiti, kakor lani. Prihodnjč o tej reči več. — V Koroškem deželnem zboru se je predčitalo pismo, po katerem so svitli cesar deželi odpustili plačevanje 100.000 fl. stare veljave ali 400.000 fl. sr. velj., katere je cesar Leopold II. l. 1790. Korošcem posodil. — Na Kranjskem imamo Slovenci narodno večino, le deželni glavar je vzet iz liberalno-nemčurske manjšine. Čudno, da sicer pogumni Kranjci to trpé; Tirolci tega bržčas nebi dolgo tako mirno gledali. Nacijonalna banka na Dunaju, t. j. družba denarnih mogotcev,

ki izdajajo naše bankovce po 10, 100, 500, 1000 gld. . . bode napravila za Magjare posebno podružnico v Peštu, ki bode izdajala magjarske desetake, stotake itd.

Na Ogerskem je ob Donavi strahovita povodenj, kakoršne ni bilo že 100 let ne. Veliko tisoč hiš je podrtih, in mnogo tisoč oralov zemlje odplavljene. Samo v Budapeštu je 20.000 ljudi brez strehe že 14 dni.

Vnanje države. Poljaci na Pruskem so od Nemcev tako tlačeni, da nemško-pruski uradnik takoj razpusti in prepové vsako zborovanje, kder se govori — poljski. Pruski kulturoborci so te dni odstavili tudi Münsterskega škofa; skoro ne bo 8 milijonov Katoličanov imelo niti edinega škofa. Vse hoče Bismark zapreti ali pregnati iz dežele. Francozi so dobili nove ministre, ki so vsi sami republikanci. Angleška kraljica bo postala indijska cesarica.

Više 20000 rodbin je pred groznim Turkom pribežalo na našo avstrijsko zemljo in so tukaj našli zavetje in pomoč. Celih 1.050.000 fl. je že naša vlada med uboge reveže porazdelila. Temu sedaj hoče biti konec. Tako zahteva naš minister vnanjih zadev, znani Magjar Andrassy. Ustavil je izplačevanje podpore, poostril stražo na turški meji in dalmatinskemu namestniku generalu Rodiču ukazal, naj skuša pribeGLE Kristijane pregovoriti, naj se podajo domu, ker Turki jim bodo zanaprej pravični. Tega pa ne veruje živi krst ne; in vodje ustajnikov so izdali razglas do evropskih oblastij, v katerem se zahvaljujejo Avstriji za skazane dobrote, vendar živi med Turke ne morejo. Vsled tega je vse Rodičevo prizadevanje prazno. V Dubrovniku je bil turški konzulat dal nabiti po voglih uličnih oklice, naj bi se begunci vrnoli, a drugi den so našli na oklicih same — mrtvaške glave. Ali tudi Turki nečejo nič vedeti o Kristijanih in o pomirovalnih nasvetih Andrassyjevih in razsajajo hujše kakor poprej. Kmeti Okica in Babič sta verovala obljubam in prišla domu in sta bila takoj od Turkov umorjena, juni ženi in hčeri pa siloma oskruneni. V soboto so Turki krščansko ves Žarkovac zažgali; predrzni Turki so celo na Avstrijsko prodrli in ubili enega Avstrijanca, in vendar je dala naša vlada Ljubibratiča enega vodjev pri ustaših ovi den prejeti in v Signu zapreti. Ali tudi to ne bode splašilo Kristijanov, zlasti zato ne, ker so ravno te dni pri Muratovici tako zmagali, kakor še nikoli do sedaj. Vstaši so namreč 800 Turkom glave odrezali in še 1000 Turkov pobili in ranili. Vzeli so jim kanone s streljivom vred. Poveljnika Kristijanom sta bila Sočica in Peko Pavlovič. Slava!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domn.

XXIX. Do zdaj smo se mudili v znotranjem mestu, gledali in občudovali razne krasote, zdaj pa smo